

לימוד תורה (5)

לקנות טעם בלימוד

אחת השאיפות היסודיות ביותר הנחוצים לנו היא לקנות טעם בלימוד, אדם שאין לו טעם בלימוד, אין מציאות שיוכל לקיים את מצות תלמוד תורה כראוי, זאת מלבד שחסר לו אחד היסודות היסודיים ביותר של יהודי. כיצד מקבלים טעם בלימוד? דומה לאדם שנותנים לו סוכריה מצופה בעטיפה, ואם ילעס אותה הרבה הסוכר יפרוץ החוצה, והוא יחוש את הטעם המתוק והערב של הסוכריה, זו המציאות. מעולם לא היה אדם שלעס ולעס בדברי תורה ולא הגיע למצב שהוא מתמוגג מהמתיקות. השאיפה שלנו צריכה להיות לקבל טעם בתורה, לאהוב אל הלימוד, וזה בא על ידי התמדה רבה. אדם שבא הביתה ומיד פותח בספר, זה סימן שהוא אוהב את הלימוד, הוא חי את הדברים, והוא נמשך אליהם כל הזמן. עלינו לדעת כי במידה שאדם דבוק בתורה כאן בעולם הזה, כך יהיה דבוק בהשם יתברך לעד ולעולמי עולמים. תכליתנו בעולם הזה היא ללמוד תורה, כיון שהתכלית היא דבקות, ודבקות ניתן להשיג רק בלמוד התורה.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פניני רבי שמשון"

התפקיד שלך הוא לעשות מה שאתה יכול!

מעשה היה בתלמיד חכם בן עליה, שבצעירותו גילו אצלו מחלה כרונית מסוימת המקננת בגופו, דבר שמנע והפריע לו מלשקוד על התורה ועבודה ברציפות כרצונו הקדוש וטהור. במר נפשו נכנס למרן הסטייפלר זצוק"ל וביכה על מר גורלו. מששמע זאת מרן הסטייפלר, פנה אליו ואמר לו, אינני מבין, הנה אנשים באים להתאונן שרוצים להתרפאות בגופם ונפשם כדי לעבוד את ה' כל העשרים וארבע שעות שביממה. מדוע אינם באים לבקש את ה' שלושים שעות ביממה? אלא, התשובה היא, כיון שאת זה, גם אצל אחרים הם אינם רואים! וא"כ נמצא שכל תביעתם היא רק לזכות להיות כמו אחרים! וכאן מונחת הטעות הגדולה. כי מה קשר ושייכות יש לכל אחד ואחד עם מה שהאחרים זוכים ומסוגלים? הרי כל אחד עם עבודת ה' שלו, וכל אחד עם הכוחות והזמן שהקב"ה נתן לו. מעתה אין לך לבכות כל כך על מר גורלך, אדרבא זהו הכוחות שנותן לך ה', וזה מה שהקב"ה רוצה ממך שתנצל עד הסוף. וכך תצמח לאדם גדול.

ספר "שבתי" רבי יעקב גלינסקי זצ"ל

אל תביאנו לידי נסיון

איתא באבות (פ"ו מ"ט): אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד, אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי

זהב, אמרתי לו בני אם אתה נותן לי כל כסף וזהב שבעולם, איני דר אלא במקום תורה ושאלו המפרשים, וכי רק פעם אחת הלך בדרך? אלא בגלל אותה פעם שיצא מכותלי בית המדרש באו אליו בהצעות להוציאו ממקום תורה למקום אחר. נמצא שהדרך להנצל מנסיונות היא לשקוד על דלתות התורה יומם ולילה, ולא לצאת אלא לצורך גבוה. וגם אם רואה שיש הכרח לצאת, יחשוב תחילה אולי זה סתם דמיון ואפשר להסתדר בצורה אחרת. ואם בכל זאת החליט שצריך לצאת ואולי חייב, אעפ"כ צריך להצטער על הזמן שלא למד בו, כי מי שעוזב את הבית המדרש בא לידי הפסדים רוחניים. יש שאינם יכולים להשאר אפילו כמה שעות רצוף מבלי לצאת מכותלי בית המדרש מחמת מזגם וטבעם, והאמת שאין להאשים אותם על כך, כי לא יכולים להתרגל לכך בבת אחת, אבל האשמה כלפיהם היא מדוע לא חושבים לתקן עצמם, והרי כל אדם יכול לחנך ולתקן את עצמו.

ספר "אור לציון, זכרון הדסה" רב בן ציון אבא שאול זצ"ל

אדם שמתעצל לעמול בתורה בכל כוחו, יבוש ויכלם

מאוד בפניהם של חביריו שלמדו לפי כוחם

פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה, זקנים שבאותו הדור היו אומרים או לנו מאותה בושא או לנו מאותה כלימה (ב"ב עה.), ושמעתי, דהכוונה דשם בושא אינו דוקא מפני מעשים שאינם מהוגנים, אלא לפעמים נקרא זה מה שמשגי האדם בושא מפני דגול במעלה שאין לו ערך אליו, והוא מתבייש מרוממות מדרגתו, וזהו שנצטוו בני אברהם ביישנים רחמנים גומלי חסדים, אבל ענין הכלימה הוא ענין חרפה, שהאדם נכלם מדבר שהוא פשע בעצמו במעשיו המקולקלים או שלא השיג אותה המעלה שהיה יכול להשיג בעצלותו, וזה שאמרו שנגד פני משה היו מתביישים מגודל רוממותו שאין להם ערך כלל אליו, אבל מפני יהושע שהיה קרוב למדרגתם וזכה להאיר פניו כפני לבנה על ידי שימושו ששמש את משה רבינו, כמו שאמרו במדרש ולא מש מתוך אהלו של תורה, מפני זה היו נכלמים שהלא במדרגתו היו, וגם הם היה בידם לזכות לכבוד הזה, וכן יקרה לכל אדם, אם יתעצל מלעמול התורה בכל כוחו ועל ידי עצלותו יהיה נשאר ריק מחלקי התורה שהיה בידו להשיגה כחביריו, יבוש ויכלם אחר כך מאוד מפניהם אשר יביהיקו למעלה מהוד תורתם, ואז כבר לא יהיה בידו לתקן כי לאחר ביאת המשיח שיתבטל היצר הרע מן הארץ כבר אין שם זכות ולא חובה, ורק כל אחד עומד במדרגתו שזכה בה מקודם, כמו שאמרו חז"ל על הפסוק (קהלת יא) "וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד

אשר לא יבואו ימי הרעה והגיע שנים אשר תאמר אין חפץ, אלו ימות המשיח שאין לך בהם לא זכות ולא חובה.

חפץ חיים בספרו "תורה אור"

לימוד מתוך אהבת השם יתברך

אמרו חז"ל (חגיגה ה:): שלושה הקב"ה בוכה עליהן בכל יום: על שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק, על שאי אפשר לעסוק בתורה ועוסק, ועל פרנס המתגאה על הציבור. והדברים מפליאים: בשלמא על אותו יהודי שיכול לעסוק בתורה ואינו עוסק, מובן מדוע הקב"ה בוכה עליו, שהרי אדם זה מבטל זמן בו יש לו אפשרות לקנות קנייני נצח, הקב"ה בוכה עליו בכיה נצחית. אולם מה פשר הבכיה על זה שאי אפשר לו לעסוק בתורה, ובכל אופן עוסק בה? אלא, שאדם שקשה לו ללמוד ובכל זאת מוסר את נפשו ולומד, הרי תורה זו נלמדת על ידו במסירות נפש ומתוך הקרבה עצמית, ואילו הצורה האמיתית והנכונה של לימוד התורה הקדושה, היא לימוד מתוך חשק, אהבת השם יתברך ורצון לדעת את דברו, כמו שבן אינו נזקק למסירות נפש בכדי לעשות טובה לאביו.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פניני רבי שמשון"

טעמו וראו כי טוב, כיצד?

הסיבה שאין האדם מתאוה ללמוד ולהתמיד בעסק התורה היא משום שלא טעם טעמה של תורה. אבל מי שטעם, זוכה לאושר רוחני שמרגיש את העולם הבא בעולם הזה, ממילא לא תכבד עבודת השי"ת כלל, ואף יתאוה לה, ולא יפריע לו שום חיסרון אשר יחסר לו מענייני העוה"ז, כאדם הצמא מאוד שמוכן לשלם ממון רב כדי לקבל מים, וכפי גודל צמאונו כך יגדל הסכום לשלם. כן העניין בצמאון התורה. והדרך לזכות לדרגות אלו היא לשקוד בתורה בעמל, כפי שמובא במדרש (שהש"ר א. יט), נמשלו ד"ת למים וכו', מה מים אם אין אדם צמא אינה עריבה בגופו, כך התורה אם אין אדם עייף בה, אינה עריבה לגופו עכ"ל.

וזה כדוגמת אדם שפותר חידה וכדומה, ככל שמתאמץ יותר לפתור אותה, הפתרונות יוצאים יותר אמיתיים. להבדיל, כך בלימוד התורה, ככל ששוקד בה יותר בעמל, רואה את האמת ומרחיק את השקר. זאת ועוד, ככל שאדם גדול בתורה וביראת שמים, הוא מרגיש את גדלות הבורא יתברך, וממילא מהביל את ענייני העולם הזה בתכלית. כי ראשו שקוע בדברים רוחניים. למשל כשבנו חולה ב"מ, שוכח מעיסוקיו ופונה לטפל בבנו בכל הנחוץ לו. אך מאין יבוא החשק לשקידה זו? על ידי לימוד מוסר, שעל ידו הופכים את הקשה לקל, ורואה כמה הבל ורעות רוח יש בענייני העולם הזה, ונדבק לבו בתורה וביראה, וזוכה לאושר הרוחני.

ספר "אור לציון, זכרון הדסה" רב בן ציון אבא שאול זצ"ל

הלכה: חיוב לימוד התורה

מצות לימוד התורה בתמידות נלמדת מהפסוק (יהושע א ח): "לא ימוש ספר התורה הזה מפִּיךָ והגית בו יומם ולילה", מכאן שחייב ללמוד תורה בכל זמן שיש לו פנאי. ויש שכתבו שמכאן אנו למדים שאף מי שלמד ויודע כבר את כל התורה כולה חייב להמשיך ולעסוק בה בכל עת. אך מדברי כמה ראשונים משמע שחיוב הלימוד בתמידות אינו מצוה בפני עצמה אלא הוא פרט מפרטי מצות תלמוד תורה שעיקרה הוא לדעת את המצוות ולקיימן, ומצוה זה עצמה נמשכת בתמידות עד יום מותו שנאמר (דברים ד. ט) "ופֶן יסורו מלבבך כל ימי חייך". וברמב"ם כתב שעיקר חיוב הלימוד בתמידות הוא כדי שלא ישכח וכלשונו: עד אימתי חייב ללמוד עד יום מותו שנאמר פֶן יסורו וכו', וכל זמן שלא יעסוק בתורה הוא שוכח.

ספר "חיי משה"

פתגם: יותר מאשר הזמן ברשותנו, אנו ברשותו.

ספר "שמחה"

חקירה: תמורה

האיסור על מעשה התמורה, שהחול נעשה קודש, והרצון הוא רק מכשיר, או שהחיוב על הרצון, שרצה שהקודש יעשה לחול והמעשה הוא רק מכשיר. (המודות לחקר ג. יז, אחיעזר ח"ב סוף מד: האיסור ברצון)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: לשון נקיה: רבי איצלי מוולוז'ין היה מקפיד תמיד לדבר במתינות ובלשון נקיה. פעם אחת ביקש לרמוז על האדם פלוני, שהוא דובר שקרים ואין לסמוך עליו, נענה ואמר: פלוני הוא בעל זכרון מופלא מאין כמוהו, יש מי שזוכר דברים שהיו לפני עשרה שנים, או אפילו לפני חמישים שנה, ואילו פלוני זכור דברים שלא היו מעולם.

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלל קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי וזוירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זוהר, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צרילי בן ג'ולייט אסתר. אמיל חיים בן עזו עזיזה. לינה רחל בת מיה, ראובן בן חנינה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל ענייני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr